

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna snaga:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročilne se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo poimenske številke po 6 stotink (3 svč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslane, osemstnice in javne zahvale do- mači oglaš itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nepravilni dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre- jemajo upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gednik.

Lastnik konsorcijske lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna konsorcijske lista „Edinost“, v Trstu

„Bolesten klic“.

Pod naslovom »Bolesten klic Poljakov« je priobčil te dni »Independent« nastopni članek:

Ako naj je veličina kacega naroda odvisna od zatiranja drugega naroda, potem pa daleč proč s takimi izvestnimi veličinami! Kajti iste gotovo ne slone na neporušnih podlagah zgodovinskega prava in na etniški tradiciji, ampak žive ob strašljivi zavesti svoje lastne slabosti in z uporabljanjem brutalne sile in jim je usojeno, da se porušijo.

Tako, prav tako.... Prusija. Ona gleda grdim očesom, na svoje vztočne pokrajine, obljubene skoro izključno od Poljakov in beši po njih uničenju, zatiranju in ponemčenju. Narodni boj med vlado prusko in poljskim prebivalstvom traja že mnogo let, ali nikdar še ni zadobil tako tragičnega in nasilnega značaja, kakor v teh zadnjih časih. Po aferi deškov v šoli vreseški, preganjanih od učiteljev do krvi, ker niso hoteli v nemškem jeziku moliti svojim molitev, imamo sedaj drugo odurno epizodo v tej grozni borbi, ki se bje s toli nejednakim orožjem.

Prusija določa četrt milijona za kolonizacijo vztočnih poljskih pokrajin z nemškimi poljedelci. A ta odredba je tako kruta, tako brezobrazna v svoji odurni krivici, da ni odložen, da novine berlinske nimajo niti toliko poguma, da bi govorile o njej, ampak se delajo raje kakor da nič ne vedo o njej. V deželnem zboru pruskem, kjer razpravljajo o njej, skušajo vlada in pangermanški poslanci, da bi z različnimi zasukanji in bistrimi zavijanjmi opravičili dotični zakonski načrt, ki pomenja najhujše kršenje ljudskega prava. Ali Poljaki so uprizorili dostojen in odločen protest, ki je ves kakor bolesten klic Poljakov, podrejenih Prusiji, a potem so korporativno zapustili dvorano.

Protesti Poljakov ostanejo brez odmeva, kajti diplomacija evropska si je prisvojila komodo načelo, da je vsakomur svobodno delati v svoji hiši, kar hoče, ne da bi drugi imeli kaj govoriti vmes.

Na tekmovalstvu v mednarodni politiki se vsaka država udeležuje v gala-opravi in vsa olepšana, pustivši doma vest in umazano perilo. Vnanost nam ugaja vedno, najbolj bleščeča uniforma ima vedno nadvladje, hinavstvo, najbolj ugajajo in najbolj duhovito, triumfira lahko.

PODLISTEK.

12

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Episal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

Prvi del.

II.

Ljubica je bila namreč odgojena v Hernalsu, kamor so jo sprejeli kakor siroto po smrti njenega očeta, podpolkovnika Vojvodića. Njena oče je bil največji prijatelj sedaj že tudi pokojnega Ivana barona Winterja, moža baronice Andrine. Oba sta služila v istem polku, ter se je tako zgodilo, da je kapitan Vojvodić v krvave bitki pri Magenti leta 1859. rešil življenje tedanjemu majorju Winterju. Na batalijon pešcev, katerim je zapovedoval major Winter, so udarili nenadoma francoski zuavi,*) po svojem običaju z veliko ljutostjo in zapodili so prestrašeni avstrijski batalijon v kanal, kateri je za njih hrbtom tekel skozi polje. Major Winter, ki je bil na konju, je skočil žnjim vred v vodo in poskušal preplavati na drugi breg. Ali

*) Francoski vojak iz afriških kolonij. Tunis, Tripolija.

Nikdo torej ne bo motil Prusije v nje nedolžnem sportu protipoljskem. Ona bo nadalje maltretirala svoje Poljake, in tem poslednjim ne bo druge nade, nego: m a a š e v a n j e z g o d o v i n e.

In ta pride brez dvoma. Za sedaj pa je pozitivno dejstvo, da je kolonizacija poljskih krajev z nemškimi poljedelci imela dosedaj vseh, uprav nasproten temu, [kar se je hotelo doseči.

Iznani s svojih tal so se poljski kmetje preselili v mesta, spremenivši se v meščane in posvetivši se trgovini; tako so obogateli in se izvežbali, postavši za prusko vlado nasprotniki, nevarnejši nego ubogi in priprosti kmetje.

Skušnja bi bila mogla poučiti vlado v Berlinu o marsičem. Ali zahtevati od te vlade drugačnega postopanja proti Poljakom, bilo bi toliko kakor ne poznati trmoglavosti nemških možganov, a pruskih nad vse. Sploh imajo Nemciže v krvi duha zatiranja; oni so bili vedno najhujši narod-zatiralec na svetu. Kjer so bili v dotikah z drugimi narodi so zatirali te poslednje; sedaj je vrata na ubogih Poljaki, da občutijo na svojem hrbtu neizprosne manifestacije barbarskega narodnega fanatizma nemškega.

Sicer pa, vzlic vsej četrti milijardi za nakupovanje tal in vzlic vsem ugodnostim, ki prihajajo Prusom iz lastnosti njihove kakor gospodovalne narodnosti: ni jih zavidati nimalo na narodnem položaju njihovem.

Malo kilometrov vztočno od Berlina začenja teritorij z mešano narodnostjo; a malo malo dalje je že prava Poljska. In tudi med zidovjem prestolnice nemške je polnizev sestavljen svoja gnezda ter se pojavlja o raznih prilikah; dokaz temu so progajanja poljskih dijakov na visokih šolah v Berlinu. Prestolnici cesarstva, središču iste Pruske, preti druga nerednost in moglo bi se zgoditi nekega dne, ako bi poljski narod zadobil zopet svojo neodvisnost in avtoriteto, da jo pogoltne slavizem.

Koliko bolje je vama, nameščeni v sredini svojih zavarovanih narodov! Pariz in Rim!

Politični pregled.

V Trstu, 2. junija 1902.

Is ogerske delegacije. V sobotni plenarni seji ogerske delegacije je bil proračun

zuavi so poslali več strelav za njim, od katerih je eden pogodil konja v glavo, da se je zvesto živinče začelo takoj potapljati v vodo, a drugi strel je zadel majorja v desno roko. Major je bil v smrtni nevarnosti, ker ni znal plavati. V tem globokem kanalu bi bil gotovo utonil, da mu ni priskočil na pomoč kapitan Vojvodić, kateri ga je, postavivši v nevarnost svoje lastno življenje, s težko muko privlekel na drugi breg. Tega plemenitega čina ni mogel baron Winter nikdar pozabiti svojemu drugu. Ona dva sta postala najboljša in najzvestejša prijatelja, prava brata. Ničesar važnega ni storil eden brez drugega; delala sta vedno sporazumno. Tako sta se po dogovoru oženila šele tedaj, ko sta šla v pokoj. Bilo je sicer nekoliko prekasno, ali ona dva sta bila menenja, da vojak ni več vojak čim se je oženil. Podpolkovnik Vojvodić je le deset let živel v zakonu. Tedaj mu je umrla žena, a on je ostal vdovec z Ljubico. Winterjevi so ju poklicali k sebi in tako so živeli skupaj kakor ena družina. Ljubico so smatrali svojim skupnim detetom. Baron in baronica sta ljubila pametno in lepo devojčico kakor lastno dete, ker lastnih otrok nista imela. Nenadoma pa je podpolkovnik Vojvodić obolel na smrt.

ministerstva za vnanje stvari vprejet v tretjem čitanju, na kar je ogrska delegacija zapričela razpravo o okupacijskem kreditu. Nekateri delegati so zahtevali, da bi se o upravi okupiranih dežel predlagal sklepni račun.

Delegat R a k o v s z k y je stavil predlog, da bi v svrhu proučevanja razmer v Bosni in Hercegovini odposlali tjakaj posebno komisijo. Državni finančni minister pl. Kallay je odgovorjal, da predlaganje sklepni računa nov ni odvisno od skupne vlade. Minister je nadalje izjavil, da bosanska uprava dosedaj ne izkazuje deficita in da ga gotovo tudi v bodoče ne bo izkazovala. Pobijal je trditve, da se v Bosni tira stara kolonijalna politika; administrativna razdelitev dežele da je ostala ista, kakor je bila pred okupacijo, obdržal da se je tudi lep del prejšnjih turških zakonov. Vlada politika da obstoji v počasnem napredovanju ter v prilagajanju na stare institucije. Vlada si je postavila za cilj iztrebljenje prejšnje korupcije ter izvedenje nepristranskega pravosodstva. — Minister je nadalje izjavil, da Bosna še ni zrela za samoupravo, ker se mora ljudstvo v to še-le vzgojiti. Izseljevanje da se umetno povspesuje se s čuvanjem proti Avstriji in da se je valed tega morala lanskega leta izdati izseljevalna naredba, ker da se s pomočjo te najlažje zatre agitacija za izseljevanje in ker bi se vlada sicer pokazala slabotno nasproti prebivalstvu, kar je v Orijentu dvakrat nevarno. Minister je izjavil tudi, da se za Bosno pripravljajo načrti avtonomnih okrožnih odborov, ki stopi v veljavo o ugodni priliki.

Državni zbor. — Gospodski zbornica. — (Nadaljevanje sobotnega brzojavnega poročila.)

Sekojski načelnik dr. Klein se je bavil z vprašanji, katerih se je dotikal Lammasch; govornik se je zahvalil istemu za mnogo dobrih nasvetov, ki se bodo upoštevali o sestavljanju novega kazensko-zakonskega načrta ter je posebno poudarjal, da bo justična uprava posvečala vso svojo pažnjo izvrševanju kazni pri mladih zločincih. Poglavlje »justično ministerstvo«, ostala poglavja proračuna in finančni zakon so bili potem vprejeti brez nadaljne debate, na kar je bilo na predlog poročevalca vprejeto tudi tretje čitanje proračuna in finančnega zakona.

Ko so se izvršile neke nadomestne volitve v razne odseke, bila je javna seja za-

Prehladil se je bil na lovu in vnela so se mu pljuča. Ni hanih ne zdravnikova pomoč, ne njegovega prijatelja; stari, hrabri vojak je podlegel nevarnej bolezni in umrl. Na smrtni postelji sta baron in baronica ponovila, kar sta mu še za življenja tolikokrat pravila, da vzameta Ljubico za svoje dete, katera bo od sedaj le njih skrb. Podpolkovnik, vedoči, komu zapušta svojo ediničo, je mirno zatisnil oči; izjavil je le željo, naj mu dete, ko doraste za to, pošljejo v Hernals, ker je mnogo cenil sistematično vzgojo, posebno pa v zavodu, kjer žive tudi druge deklice, nje enake po rodu in društvenih tradicijah. Izpolnili so mu to željo, a bodočnost je pokazala, da podpolkovnik ni krivo sodil. Ljubica se je v zavodu krasno razvila telesno in duševno, a kdo zna, je-li bi v hiši njenega očeta in matere vse tako vspelo. V tem, ko je bila ona v Hernalsu, je umrl njen očim nagle smrti v Borkovcu, štiri leta po smrti njenega očeta. Ostala jej je sedaj le njena mačeha, baronica Andrina, katera je bila z vso dušo udana Ljubici. Najiskrenejša želja jej je bila ta, da najde deklici dobrega moža, pri katerem bi bila srečna in zadovoljna. Seveda je bilo treba izbirati med boljimi, velikaškimi krogi, a med temi je malo, jako

ključena in so v nasledujoči tajni seji razpravljali o neki imunitetni zadevi.

Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje sobotnega brzojavnega poročila.) V nadaljevanju podrobne debate o zakonskem načrtu glede trgovine na termine, sta bila — po govorih posl. Weiskirchnerja in Scheinerja, ki sta kazala na škodljivi vpliv židovske špekulacije, ter pozivala vlado, naj obrne vso svojo pozornost množestvilnim ogrskim Židom, ki delajo kupčije na dunajski borzi — vprejeta §§ 8. in 9. Zbornica je na to razpravljala o §§ 10. in 12.

Posl. dr. Menger je branil borzna razsodišča proti napadom posl. Steinerja in je menil, da bi morala biti kaznjiva le ona dejanja, ko se je izvršila prodaja z namenom, da bi imeli dobiček od difference.

Posl. dr. Schöpfer je polemiziral s predgovornikom ter je trdil, da najškodljivejši element na žitnem trgu so ravno tisti, ki znajo terminsko trgovino spajati z efektivnim zalaganjem.

Ko sta še posl. Stojan ter dr. pl. Kozlowski govorila za odpravo terminske trgovine, bila sta toliko §§ 10. in 11. kakor tudi vsi ostali §§ vprejeti tako, kakor jih je predlagal odsek. Na to je bil ta zakon vprejet tudi v tretjem čitanju.

Mej došlimi spisi, ki so se prečitati ob zaključku seje, bil je nujni predlog poslanca Plačka in tovarišev, v katerem se pozivlja vlada, da porabi upravne prebitke za odpravo mitnic ter za zboljšanje plač dijurnistom; dalje nujni predlog posl. Klofača in tov. za varovanje neodvisnosti sodnikov.

Ob zaključku seje je naprosil poslanec Wolf predsednika, da postavi na dnevni red prihodnje seje poročilo imunitetnega odseka glede izročitve posl. dr. Schalka sodnji. Istočasno je zahteval posl. Schönerer, da pride na dnevni red prihodnje seje tudi razprava o stari imunitetni zadevi Wolf-Vergani. Med Schönererjem in Wolfom došlo je o tej priliki do ostre kontroverze in do najhujših osebnih žaljenj. Predsednik je izjavil, da bo upošteval željo obeh vsenemških — gospodov.

O položaju. G. Ministerski predsednik Körber se nahaja v tem hipu v položaju moža, ki je v jutro — odhajajo na pot — preveč zaupal vedremu nebu in ni vzel ničesar seboj, kar bi ga moglo braniti v slučaju, da navstane slabo vreme. Mož je na poti. Mudi se mu. Zato hiti. Nebo pa se je

malo takih, ki bi gledali zakon z »resnega krščanskega« stališča, kakor je sama želela, da bodi vsaki zakon. Bivša sama srečna v zakonu, je hotela, da niti njenej pohčerjenki ne mine ta sreča.

Premišljujoča o tej bodočji usodi Ljubice, se je spomnila nečaka njenega moža, barona Alfreda. Bil je mlad ulanski nadporočnik, priden častnik, lep in odličen. Imetka ni imel, ker njegov oče, ki je imel veče plemsko posestvo na Koroškem, a je radi lahkomišelnosti svoje izgubil vso imovino svojo. Po njegovej smrti je bil moral podpirati njegov stric, da je mogel vsaj približno živeti po svojem stanu. Mladi častnik je občutil težino svojega položaja ter je živel razumno in zmerno. Dokler je živel stric, je le-ta oistro pazil, da mu nečak ne zabrede kakor pokojni mu oče, a nečak se je čuval, da se v ničem ne zameri svojem dobrotniku. Po stricovej smrti je njegova teta prevzela skrb za Alfreda. Bila mu je dobra, ali stroga, a mladi človek se je slepo pokoroval vsemu, kar je ona odredila, kakor da ne bi imel svoje lastne volje. Dobro je vedel, da je v njeni roki vsa njegova bodočnost.

(Pride še.)

stemilo in prav grdo, neprijetno in grozljivo je tam gori na nebesnem svodu. Vsaki hip more začeti padati, in mož je v največji zadregi in skrbi, ker je bil preveč zaupal vedremu nebu in lepemu vremenu.

Tudi v parlamentu se je bilo začelo nekako vedriti in kazalo je, kakor da hoče nastopiti lepo vreme, ko je začelo sijati na poslance solnce raznih investicij ter načrtov za razne velike gradnje, ki naj bi prinašale blagoslova prebivalstvu. Ali tudi država je bitje, ki more dajati še le potem, če prej dobi v a. Zato ni možno, da bi žarki solnce milijonov, ki se imajo trošiti, kaj dolgo padali na parlament, ne da bi država zahtevala od njega tudi milijonov. G. Körber pa je zaupal vremenu in je mislil, da je solnce državnih milijonov trajno razglobo oblake na parlamentarnem obnebu. Veselega arca in poln zaupanja se je lotil pogajanj z ogrsko vlado, v polni zavesti, da ima za seboj ves parlament, ki bo funkcioniral kar brez vsakega prigovora. Izlasti še je bilo veselje v vsem vladnem taboru veliko, pravi praznik, ko se je parlament požuril, da stori, česar ni storil že par let, da namreč reši proračun. Iz vseh oficijoznih piškalk so piskali slavo g. Körberju in čestitali državi, češ: slednjič je dobila državnika, kakoršnjega potrebuje! — Nebo se je kar smejalo same sreče in zadovoljstva doli na ves vladni tabor. In gosp. Körber je zaupal temu lepemu vremenu. Tem huje je sedaj njegovo razočaranje. Na nebu se je pojavil stari grdi oblak. G. Körber je namreč čisto pozabil, da so Čehi privolili v treugov doli (božji mir) le za proračunsko razpravo.

Sedaj imajo svobodno roko in ob enem niso zamudili ni trenotka, da so lojalno naznanili, da za nadaljnji program delavnosti zbornice se ne čutijo ni malo vezane. Se več: oni so povedali že naravnost, da predloge o voznih listkih ne pripuste v razpravo, da hočejo torej — obstruirati. O grda beseda, grdi oblak. In da Čehi resno mislijo s to grožnjo, pričata oba nujna predloga, ki so ju stavili v soboto v zbornici. (Glej poročilo na drugem mestu.)

Kako silno je ta sklep mladočehskega kluba isticati g. Körberja, o tem nam priča poročilo, ki je prinaša »Politik« o pogovoru, ki ga je imel g. Körber v soboto z načelnikom mladočehskega kluba, drom. Pacakom. Körber, da je bil skrajno razburjen, ves v ekstazi. Grozil da je, da pusti državni zbor zborovati in ne bo zasledenja deželnih zborov tako dolgo, dokler ne bo vsprejel zakon o voznih listkih. Mladočehi naj da le obstruirajo kolikor hočejo. Kakovo črto čez vladine načrte pomenja sklep Mladočehov, priča tudi način, kako se »Neue Freie Presse« — ki je glavno glasilo Körberjevo — ubija, da bi omehčala Mladočeha. Udove, sirote, dijurniste, vseh, katerim naj bi pomagal rešeni zakon, citira pred Mladočehi. Seveda bi lahko prigovarjali: vsi ti niso reveži in siromaki še le od včeraj. Bili so siromaki tudi tedaj, ko so imeli Nemci leta in leta vso oblast v rokah. Zakaj jim niso pomagali tedaj? Kje je bilo tedaj usmiljenje »Neue Freie Presse«? Zakaj je to usmiljenje do siromakov tako intenzivno še le sedaj? Ali ne dobiva vsakdo tega utis, da je postalo tako intenzivno zato, ker ima rešiti — gospoda Körberja?

Pa pustimo to! Obstrukcijski sklep Mladočehov mora iti vendar-le do živga, kajti korporalski ton g. Körberja do gosp. Pacaka je vendar-le izzvenel v prošajo, naj mu Mladočehi sporoče svoje želje, ki jih spajajo z zakonskim načrtom o voznih listkih. Parlamentarna komisija je bila g. Körberju nemudoma na uslugo in se je predstavlila poslednjemu v soboto ob 1/5. uri popoldne. In nič niso tajili; povedali so naravnost, da oni niso principijelni nasprotniki rečenega zakona, ampak da se upirajo iz drugih razlogov takojšnji razpravi o njem. G. Körber je odgovoril, da se odloči do ponedeljka (do danes). Mej tem je posegla vmes parlamentarna komisija kluba čeških velikašev, da bi omogočila kompromis med Körberjem in Čehi.

Nad gosp. Körberjem se pač masčuje zmota, ko se je bil udal fiksnih idej, da le brez Nemcev se ne da vladati v Avstriji in da treba torej zadovoljevati njih — pa bodi za vsako ceno — in vse bo dobro. Sedaj pa se mora zopet in zopet uverjati, da tudi brez Čehov — in preko teh brez Slovanov sploh — se ne more vladati v Avstriji! Uverjati se mora, da zadovoljena objestnost Nemcev še nikakor ni tisti življenja eliksir, ki more

sam oživljati ohromel organizem države, a ohromel je, če se postavlja sovražno proti isti večini prebivalstva, katero je do sedaj itak že zanemarjal na neodpusten način.

Italijanska stranka, vnanja politika in duvalizem. Zadarski »Narodni list« izvaja:

»Ako je Dalmacija danes najbolj siromašna in najbolj zapuščena pokrajina v monarhiji, kdo je kriv na tem? Kriva je na prvem mestu italijanska stranka, ki ne umeva duha časa, ki ima tujinski program in dela za tujinske namene, ki se, po beneških tradicijah, bori proti narodu, ki se v svojem mračnjstvu, v svojem nazadnjstvu, v svoji policijski pravi ni pridružila modernemu in svobodomiselnemu narodnemu gibanju. Ravno tu moramo povdariti, kako so tisti hrvatski poslanci, ki se zavedajo svoje dolžnosti, prisiljeni, zastavljati več del svoje delavnosti v to, da branijo prava narodnega jezika ter da odbijajo napade italijanstva in germanizacije.

Vinska klavzula je velika nesreča za pokrajino. No, kdo nosi največjo odgovornost zanj? Vnanja politika, izlasti zveza z Italijo! Mi smo nasprotni tej politiki, a vi ste, italijanska gospoda, najgorečnejši privrženci te politike! S tem, da branite to politiko, delate tudi za vinsko klavzulo ter je vaše le navidezno nasprotstvo samo nedoslednost, komedija in hipokrizija.

Velika nesreča, velika krivica je, da ni Dalmacija po železniški poti priključena k železniški mreži monarhije. Ako Bog da, pride tudi to, a po naši zaslugi. No, kdo je glavni krivec, da do sedaj ni bilo železnice, da je Dalmacija brez priključka? Duvalizem! Mi smo največji protivniki tega sistema, a vi, italijanska gospoda, ste mu najgorečnejši privrženci. S tem, da ste njega privrženci, ste implicite neprijatelji vsaki železniški zvezi. Pred duvalizmom, ko ni bilo nikake politične zapreke priključku pri Ogulinu ali Karlovcu, so sami vaši poslanci sedeli v državnem zboru, pa kaj so storili za železnice?! Nič — prav nič! Italijanska stranka je kriva vsem nevoljam v Dalmaciji: narodnim, moralnim in gospodarskim. Ona dela, kakor da je sovražnica te pokrajine. Ona ni politična stranka, ampak sekta, ki dela za tujinstvo in tujo misel. V tem treba iskati jednega glavnih vzrokov vsemu nadlogam, ki mučijo to našo domovino.

To je enkrat gola, naga resnica, kar pravi »Narodni list«. Ozirom na vse Slovane in monarhijo sta krivca na vsej bedi: vnanja politika in duvalizem. Ozirom na nas v Primorju in Dalmaciji pa je poleg tega pravi zločinec — italijanska stranka! Kar govori zadarski list o delovanju te stranke na škodo Dalmaciji, velja, mutadis mutandis, v polni meri izlasti za našo Istro in naš Trst!

Mir v Južni Afriki. Dolge krvave vojne v južni Afriki je torej slednjič vendar res konec. Kakor poročajo namreč najnovejše brzojavke iz Londona, je v južni Afriki že podpisan sklep miru. Kitchener brzojavlja, da so zapisnik, na katerem so pogoji za predajo Burov, podpisali dne 30. maja t. l. vsi burški delegati ter guverner Milner in Kitchener. V Londonu se vse pribivalstvo neopisno raduje na tem dogodku.

Tržaške vesti.

† **Natalija Trudnova.** Ko se je včeraj predpoludne ob vihrajočih zastavah in veselih zvokih glasbe v Barkovljah premikala procesija sv. Rešnjega Telesa mimo krasne vile »Darinka«, bile so zavese na vseh oknih te zgradbe spuščene nizko doli; nobenega znaka ni bilo videti v proslavo prelepega praznika, bilo je vse kakor izumrlo.

V dvoicu je vladala globoka žalost: med tem, ko so na ulici zveneli pesmi in glasbe akordi in so nedolžna deteta vzradoščenih lic trosila raznobojno cvetje, je pa v vili »Darinka« ležala v zadnjih vzdihljajih glavarica odlične družine, odlična žena — gospa Natalija Trudnova.

Po dolgem in težkem trpljenju je bil včeraj popoldne izvojevan hudi boj: gospa Trudnova je morala položiti tribut, kateremu se ne izogne nikdo, ki ga je rodila človeška mati.

Oh mrtvaškem odru te žene pa ne žaluje samo narodna rodbina Truden-Bogdanovičeva, ampak žalujejo tudi razne narodne ustanove, katerim je bila pokojnica svesta

podpornica, a žaljuje sosebno še ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija, kateri je bila nekaj časa tudi predsednica.

Kako ne bi vspričlo dejstva, da v Trstu mnogokatera mati, ki je hči našega naroda, vzgaja narodne izdajice, blagoslovljali spomina žene, ki je ravno kar zatisnila svoje oči za vedno, in je, da si rodod Italijanka, po želji svojega soproga vzgojila sinove — narodne značaje?!

Tej žalosti se pridružujemo tudi mi iskreno in iz duše ter bodi rečena rodbina uverjena, da so tržaški Slovenci v tej težki uri na nje strani z vsem sočutjem svojim.

Pokojna gospa Trudnova je dosegla starost 66 let.

Pogreb bo jutri, v torek ob 9. uri predp. od dvorca Darinka v Barkovljah naravnost na pokopališče pri sv. Ani.

Promocija. Gospod Marijan Cukar, c. kr. finančni koncipist v Trstu, je bil dne 15. maja t. l. na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava.

Iz naše mestne zbornice. V soglasju z nami so bili tudi laški listi sporočili, da sta le navzoča slovenska svetovaleca glasovala proti predlogu, da se odstopivšemu I. podpredsedniku M. Luzzattu na slovesen način izreče zahvala na zaslugah, ki si jih je isti baje pridobil za občino. Sedaj pa javljajo isti listi, da je tudi svet. Gairinger (ki je itak nekakov enfant terrible za gospodo v večini) tudi glasoval proti rečenemu predlogu. V tem zmislu moramo torej popolniti tudi ni svojo vest.

Oh te šole! Zadnjič smo vpraševali, kam naj zahajajo učenci, ki so dovršili slovenske ljudske šole po tržaški okolici in pri Sv. Jakobu in prišli smo do žalostnega zaključka, da jim ne preostaje drugega, nego — krave pasti, ker ne znajo nemški in ne zadosti laški. Ker pa, žalibog, nimamo toliko živine in ne toliko pašnikov, da bi mogli vsi naši otroci tu »nadaljevati svoje študije« — in ker so možje, katerim je izročena v roke naša usoda, kakor tudi usoda naših otrok še precej prebrisane glave, spoznali so tudi oni po dolgih in dolgh študijah to nedostanost in so — na skrivnem in zunaj mesta — odprli prav po tistem malo sobico, kateri so dali ime: »K. k. Vorbereitungsschule«. No, po nekoliko letih se je ta šola ujunačila, da je srečno »privandrala« iz okolice v mesto.

Kaj pa je prav za prav ta pripravljalnica?

Ona ima namen, da pripravlja otroke za srednje šole nemške, to je: da jim zabija v glavo »belaženo« nemščino. In še le ko prejme na tej šoli spričevalo, da zna »dajč« — deležen sme biti nauk srednjih šol.

(Ali tu moramo povdariti nekaj, da ne bo nesporazumljenja. V principu smo nasprotni takim pripravljalicam, ker je njihova potreba le zla posledica dejstva, da se za nas Slovence ne vrše ustavni zakon ter ne izvaja princip, da ni smeti nikogar siliti v šole s poučnim jezikom, ki ni materin jezik; ali dokler bo politično narodna — povdarjamo: politično-narodna!! — struja na naši naučni upravi taka, kakor je bila dosedaj vedno in kakor je tudi danes in v posebno veliki meri, dotlej ne moremo odklanjati pripravljalnice, marveč moramo izrečno priznavati koristnost takih šol! In kolikor smo obveščeni mi, so poklicani šolski činitelji jako zadovoljni z vspehi na naši pripravljalnici v ulici Chiozza ter z duhom, ki vlada v tej šoli. Dokler torej ne prisilimo naučne uprave, da spremeni svojo direktivo oziroma na potrebe Slovencev v Trstu na polju srednjega šolstva, ostanejo pripravljalnice zlo, ki je — potrebno in koristno. Op. ured.)

A takih pripravljalnic bi gotovo ne bilo treba, ako bi imeli slovenske srednje šole. Slovenskemu učencu bi zadoščal slovenski jezik.

Ves denar za pripravljalnico bi bil torej prihranjen.

A še nekaj drugega važnega je na tem. Nedarjeni nemški in laški učenec moreta iz četrtega razreda ljudskih šol vstopiti v prvi razred srednjih šol. Slovenski učenec pa mora izgubiti še eno in premožograt tudi dve leti, da se pripravi za prvi razred z učenjem nemščine. Je-li to enakopravnost, da mora slovenski otrok rabiti za učenje eno, oziroma dve leti več, nego nemški in laški?!

Kje je zakon na svetu, ki velewa, da morajo slovenski roditelji za otroka eno in tudi dve leti več trošiti, nego nemški ali laški? In ima-li slovenski oče kako odškodnino za

to, da mu je moral sin eno, ako ne dve leti, več študirati?! Morda mu odbijejo to na davkih? Morda dovoli sinu, da sme eno leto manje služiti v vojaki nego Nemec ali pa Lah?! Morda ima radi tega prednost v drž. službi pred Nemci in Lahi?

Da, da, na plačevanju davkov smo enakopravni in sicer v toliko, da smemo plačevati iste, kakor drugi, sicer pa nas pode, ako smo bili tako drzni, da smo, vrše to svojo pravico, hoteli govoriti slovenski; v vojaki smo enakopravni v toliko, da so tudi naši slovenski junaki povsod izpostavljeni največim nevarnostim; a kar se tiče prednosti v državnih službi, evo dokaza: Laški podanik je prosil k a s n e j e za c. k. službo, nego avstrijski Slovenec z več študijami in boljšimi spričevali — a Lah je bil prej imenovan!!

Sramota! Sramota! Prejeli smo in objavljamo:

V soboto dne 31. maja zvečer je priredil »Club corale Triestino« koncert v gledališču »Armonia«.

V ocenjevanje petja se nočemo spuščati, ker nas to ne briga dalje; vendar si ne moremo kaj, da ne bi konstatovali na splošno, da je bilo petje pod vsako kritiko (Iz graje sta izvzeta dva solista, operna pevec, ki sta sodelovala) in da bi si nobeno naše pevsko društvo v okolici ne upalo nastopiti s takim petjem, kamo-li v mestu!

Ker nas pa — kakor rečeno — to ne briga dalje, se ne spuščamo v nadaljno opisovanje tega »koncerta« in se rajše ustavimo pri nekaterih osebah, ki so ta večer sodelovale v rečenem »corro«. Sram nas je, da moramo pisati o tem, ali, rano treba žgati, ako je nevarna, čeprav vemo, da boli.

Na odru je pela gospica Ana Žagar, nekdanja Kolašica in sedanja odbornica — »Tržaške slovenske mladine«!!!

Na odru je pel dalje, bivši pevec v zboru »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« Ražem.

Na odru sta pela brata Alberti bivša pevca imenovane bratovščine in »Kola«!!

Na odru smo se žalostjo gledali več bivših pevk in pevcev »Slovenskega pevskega društva«!!! To je sramota — črna sramota!

Ali da se umejemo! Mi nismo načelno proti temu in ne bi videli nikakega greha v tem, ako bi ob drugačnih razmerah in ob posebnih prilikah tudi naši ljudje sodelovali na prireditvah drugorodcev. Saj bi bilo tako nastopanje le znak, da so nastopile take razmere med obema narodnostima, kakoršnjih si moramo le želeli v vsestranskem interesu. — Ali dokler so razmere take, kakoršnje so, dokler Italijani vztrajajo pri negiranju celo našega prava do ekzistence na tej zemlji, dotlej ostanejo taki nastopi, kakoršnega je v soboto zagrešila »slovenska« mladina — neodpusten naroden greh! To pa tem bolj, ker so si členi tiste »mladine« postavili kakor nekakov princip, da ne sodelujejo v nobenem drugem narodnem društvu.

Mi imamo v mestu samo 4, reci štiri pevske zборе, ki vsi pojejo lepše in boljše od »cora« ali v teh je menda ta pomanjkljivost, da naša društva ne dajejo pevcev in pevkam zelenih znakov, kakor coro, kar menda »mladiu« grozno imponira!!!

Najhuja sramota! pa je to, da so se dotičniki sramovali nastopiti pred drugorodci se svojim poštenim slovenskim imenom. Gospoda Ražma smo na pr. na vsporedu čitali za Rasenija.

Tu ni več pardona! Kdor ni z nami, je proti nam! Ta diktat izhaja iz razmer, katerih ne moremo spremeniti in katere mora vpoštevati, kdor je slovenske matere sin ali hči. Zato izjavljamo, da dotičnike ne štejemo več med svoje in jih prepuščamo vseh, kakoršnji so, taboru nasprotnikov.

Sokrivi pa so tudi dotični stariši, da dopuščajo svojim otrokom — da si znajo vsi naš jezik — da pomagajo onim, ki nas preganjajo in zatirajo povsodi, kjer le morejo!

Sramota pa zadevuje tudi naše nasprotnike, ki sicer kriče v enomer, da je tu vse laško, a potrebujejo vendar naše krvi, kadar hočejo kaj prirediti.

Praznik sv. Rešnjega telesa so slavili včeraj v Škenju in Barkovljah. V poslednjem kraju na izredno slovesen, impozanten način. Udeležba je bila ogromna, vreme krasno. V procesiji je krasno peval ves mešani zbor društva »Adrija« z družbeno zastavo na čelu. Procesijo je vodil g. kanonik F'ego ob azistenciji treh gg. duhovnikov. Za nebom so stopali g. dež. poslance in barkovljanski

veljaki z g. Svetkom Martelancem na čelu. Diven je bil pogled na dolgo vrsto malih deklic, katerih dobra polovica je bila v dražestni narodni noši z veliko pečo na glavi. Barkovlje so bile lepo odide; zastave so plapolale ob vseh koncih in krajih. Izlasti je bil ukusno odideen narodni dom z trobojni cami in draperijami.

Dalje je bil stan g. Ivana Martelanca krasno odideen svilenimi trobojnicami. Ves arrangement je bil najukusnejši. — V svoji mali luki pa so Barkovljani priredili letos prelepo presenečenje, nekaj novega: na jar. bolih vseh ladij so plapolale velike trobojnice, da je imela vsa ta flotila neko posebno slovesno lice. (Čujemo pa, da ni pal v omotico noben nervoznih signorov, čeprav so morali ves dan gledati take barve na morju, ki je baje — njihovo!) Priznati pa moramo tudi, da so se nekateri židovski lastniki vil prav taktno vedli in so lepo vpoštevali verski čut domačinov. Tem čudneje je bilo postopanje mogotca Cesare. No, o tem nekoliko jutri.

Po procesiji je bil velik sestanek v »Narodnem domu«, kjer je pevala »Adrija« in je svirala vojaška godba. Vsi prostori so bili natlačeni do zadnjega kotička. Veliko navdušenje je zavladalo, ko so kulisenimi pripomočki pričarali na oder optično prevaro: valovanje naše Adrije, a zbor je mogočno peval Hajdrihovo »Morje Adrijsko«. Občinstvo je bilo zbrano do blizu ene ure. — Iz mesta je bilo tudi mnogo italijanskega občinstva, ki pa se je vsekoli korektno vedlo.

Zaključek plesnih vaj in veselica plesnega odseka trgovskih pomočnikov. V nedeljo dne 25. min. meseca se je izvršil v »Slovanski čitalnici« zaključek plesnih vaj in ob enem mala domača zabava. Veselica se je začela ob 6. in pol uri popoldne in sicer z godbo (klavir in gosli). Društveni diletantje so nastopili z igrama: »Ravna pot najbolj pot« in »Strupe«, prva eno-druga dvodejanka. Prva je vzbujala mnogo smeha med množestvilnimi navzočimi. Druga je bolj resna. Mej igrama je predsednik »Tržaškega trgovskega izobraževalnega društva«, gospod Plesničar, predaval o slonu (humoristično).

Po dovršenem voporedu so naši vrli trgovski pomočniki zapeli par zborov; in to dobro, ako pomislimo, da so ti pevci večinom samouki.

Po polurnem odmoru je začel zaključni ples, ki je trajal do polnoči.

Slavnost v Šklednju in pri sv. Jakobu. Poročili o včerajšnjih slavnostih pri sv. Jakobu in v Šklednju smo morali odložiti, ker smo bili v zadregi s prostorom. Izlasti o jubilejni slavnosti v Šklednju moramo povderjati že tu, da ni bila le sijajna, ampak naravnost ganljiva.

Težko ranjenje v bolnišnici. 30 letni težak Ivan Čač iz Kopra in 36-letni natakak Josip Bresič iz Postojne sta se včeraj v mestni bolnišnici, kjer sta se že več časa zdravila, nekaj sprla, na kar je Čač s žepnim nožem Bresiča večkrat jako nevarno zabodel. Na upitje Bresičeve, ki se je zgrudil na tla, pritekli so takoj bolniški postrežčki, ki so odnesli ranjenca takoj v ambulanco, kjer so mu zdravniki obvezali rano. Čača so potem z dovoljenjem zdravnikov odpeljali v zapore.

Dražbe premičnin. V torek dne 3. jun. ob 10. uri popoldne se bodo vsletci naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Opčina 214, hišna oprava; ulica Acquedotto 23, likeri; ulica Giulia 33, hišna oprava; ulica Carradori 1, hišna oprava; ulica Raffineria 2, kovaško orodje; Prehod (passo) S. Giovanni št. 4, pisarniški predmeti.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 17.8 ob 2 uri popoldne 21.0 — C.° — Tlakomer ob 7. uri jutraj 764.5 — Danes plima ob — predp. in o 10.24 pop.; oseka ob 7.30 popoldne in o 5.59 popoldne.

Društvene vesti.

V počestčenje spomina pok. gospe Natalije Truden je daroval gospod Ivan Mankoč 25 K za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija in 25 K za »Narodni dom«. Istim povodom je daroval gospod Knava 25 K za gori navedeno podružnico. — Gospod dr. Gregorin 10 K za žensko podružnico in 10 K za »Narodni dom«; rodbina dr. Rybářeva 10 K za žensko podružnico.

Na včerajšnjem jubilejnem koncertu v Šklednju nabralo se je za tržaško žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija 11.57 K ter za dijaško podporno društvo v Pazinu 11.57 K. Za vsako teh društev nabralo se je še 5 laških centesimov. Denar se nahaja v našem uredništvu.

Izlet v Rihemberg. Ker se po mestu troasijo razne govornice o tem izletu, izjavlja podpisani, da se bo izlet vršil, kakor že naznanjeno, to je: dne 15. t. m.

Kedor se želi udeležiti tega izleta in bi rad imel kako pojasnilo, naj se obrne do društvenega blagajnika, g. F. Kravosa, ki posluje v »Delavskem podpornem društvu« vsaki večer od 6. ure naprej.

Čas priglašanja je do nedelje dne 8. t. m. in sicer do poludne.

ODBOR
pevskega društva »Kolo«.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Družba sv. Cirila in Metodija** za Istro bo imela v ponedeljek dne 12. junija svojo IX. redno glavno skupščino po nastopnem voporedu: ob 10. uri popoldne svečana sv. maša v kapelanski cerkvi v Opatiji, ob 12. uri banket v Grand-hotelu, ob 3. uri popoldne glavna skupščina družbe; in zvečer zabava, ki jo priredi pevsko in tamburaško društvo »Lavor«. Vstopnina na zabavo 2 K. Čisti dohodek je namenjen družbi na korist, zbog česar se preplačila hvaležno vsprejemajo. Kdor se želi udeležiti banketa, je naprošen, da javi to najdalje do 11. t. m. gospodu Viktorju Caru Eninu v Opatiji.

Vesti iz Kranjske.

* **Iz Predjame pri Postojni** nam pišejo dne 30. m. m.: Že zopet Vam moram javiti o strahu in grozi, ki smo jo morali prestati. Sinoči, ko so vaščani že uživali močni počitek, začeli smo kar naenkrat plat zvona. Naš skrbni in pazni občinski čuvaj Miha Trkman je zapazil ogenj in je hitro pozvonil, da pozove ljudi na pomoč. Glasnim klicanjem: »Ogenj, ogenj!« je budil ljudi. — Oj strašen prizor: ob vzhodu predjamskega gradu sti goreli posestvi Ivana Premerla in Blaža Miškota. Bilo je vse v plamenu. Človeku je trgalo sree, ko je moral gledati, kako so ljudje, na pol nagi, nosili svoje otročiče iz stanovanja. Drugi so zopet živino gonili iz hlevov, ali pa vlačili svoje premičnine. Velika sreča v nesreči je bila še ta, da je bilo mirno vreme in so mogli požar lokalizirati na omenjeni posestvi. Žalostno, prežalostno pa je zopet, da moram tudi v tem slučaju beležiti zločinstvo, da je bil namreč ogenj zaneten. Neki lopov se je vtihotapil ter je zapalil slamsato streho. Želeti bi le bilo, da pride lopov čim prej oblastim v roke. — Škoda z naša kakih 3500 K. Posestnika sta bila zavarovana skupno za 1500 K.

Gospodarstvo.

Občni zbor Lloydja. Dne 29. maja t. l. ob 5. uri popoldne se je vršil 81. občni zbor tega velikega parobrodnega društva, ki je za naše mesto velike važnosti.

Občnemu zboru je predsedoval komend. Ernst Becher kakor predsednik društva, vlado pa je zastopal predsednik pomorske oblasti, g. Ebner pl. Ebenthal.

Predsednik je otvoril občni zbor, konstatujč, da je isti sklepčen, ker je predloženih 9115 delnic ter da je po pooblaščenih zastopanih nadaljnjih 8935 s 1787 glasovi ter je povabil gg. Bartole in Jakoba Rimini, da blagovolita biti skrutinatorja za volitve, ter da podpiseta tudi zapisnik o občnem zboru.

Predsednik je predstavil občnemu zboru vladnega zastopnika g. pl. Ebnerja ter javil, da je valed odstopa bar. Rinaldinija vlada imenovala vladnega svetnika, gosp. Jurija Minasa, voditelja javnih skladišč, udom upravnega sveta, katerega je tudi predstavil občnemu zboru.

Predsednik je povabil potem g. dvornega svetnika viteza Peichla, da prečita poročilo za upravno leto 1901, ki se je glasilo tako-le:

Prečastiti gospodje!

Rizni faktorji so v tekočem letu neugodno uplivali na pomorsko izvozno obrt, valed česar so se tudi povpraševanja in ponudbe za izvoz blaga občutno zmanjšale.

Umerno je, da bi zamogel ta upliv neugodno delovati na prospch društva; toda valed vstrajnega delovanja naše družbe smo

se vendar rešili teh posledic in je končni vspah le malo manji od predminolega leta.

Po jadranskem morju se je prevoz potnikov nekoliko zvišal, mejtem pa prevoz blaga za malo znižal. Pred nekoliko leti sklenjeni kartel z drugimi parobrodskimi društvi se ni ponovil ob zapadu in to radi različnih diferenc, ki so nastale mej nekaterimi interesi.

Na vzhodnih črtah in v črnem morju smo imeli težji položaj valed abnormalnih sanitarnih razmer in so bili naši parniki izlasti na Turškem podvrženi vsakokrat kontumaciji.

Indo-kitajsko podjetje kaže letos razveseljiv napredek; izvažal se je v one kraje po največ sladkor, a tudi za nazaj smo bili vedno zagotovljeni z velikimi naročili, valed česar se je materialno stanje društva nasproti stanju v letu 1900 znatno povišalo.

Poskus s perzijskim zalivom se letos ni posrečil toda s pomočjo vlade nameravamo prirediti za naprej še marsikakšen poskus.

Z Brazilijo je društvo še precej napredovalo; vozilo se je tja moko a nazaj kavo.

Z južno Afriko nismo mogli započeti v pretečenem letu sklenjene nove poskuse, to pa valed vojne, ki se vrši v bližnjih pokrajinah.

Valed večih prevažanj na Indo-kitajsko, so se tudi upravni stroški izdatno zvišali. Nabava oglja valed visokih cen provzroča težave sklepnemu računuu a moralo se je tudi nekaterim kategorijam uslužbencev plačo povišati.

V pretečenem letu se je pripetilo pri naši agenciji v Carigradu neko poverjenje, toda ker je bilo vse premoženje defraudanta prisojeno društvu, se je škoda valed tega zdato znížala.

Ker so bili parniki »Nadvojvoda Ferd. Maksimilijan«, — »Minervac«, »Psyche« in »Menphi« vže stari in niso zadostovali zadružnim interesom, so se prodali, a poskrbelo se je za nadomestilo.

V mesecu septembru je bil izročen v promet ter odposlan na vztok največi naš trgovinski parnik »Austria«, ki je bil napravljen v našem arzenalu. V arzenalu se nahajajo nadalje v delu sledeči parobrodi: »Tirole«, »Bukovina« in »Galicija« a načrti za nadaljne brodove »Dalmacija«, »Gorica« so tudi že gotovi. V delo pride tudi čim prej nov brod »Azija«.

Ker nam naša ladijedelnica ne zadošča, bili smo primorani napraviti pri slavnoznani trdki Wigham-Richardson et C. Ltd dva nova parnika »Salzburg« in »Persia«, ki bosta v 7 odnosno 8 mesecih gotova.

Kupili smo pred nekoliko časa na Anglaškem velik parnik »Nippon« z 8100 tonelami.

Na račun tretjih oseb je bilo v naši ladijedelnici popravljenih 30 parnikov. Zavarovalni zaklad je znašal 31. dec. 1900.

K 3,325.270 32
zavarovalni prebitek parnikov
K 306.936 84

razni troški in
odškodnine . . 60.170 53 . . 367.107 37
K 2,958.612 95

več:
nova doklada . . 356.853 —
ostanek z 31. dec. 1901 . . 3,315.465 95
Čisti dobiček v upravnem letu K 1,038.153 08
kateri se razdeli kot dividenda
za vsako delnico K 42 . . 1,008 000 —
ostanek K 30.153 08
se prenese na novi račun.

V razpravi o tem poročilu vprašal je delničar Baum z Dunaja, ako so se poleg carigradskega prigodila že druga poverjenja ter je priporočal, da se ponovi pogodba z vlado.

Predsednik je z ozirom na priporočilo, naj se obnovi pogodba z vlado obljubil, da so v tem oziru storilo vse mogoče. Odvrčal je očitanje, da bi bila uprava kriva stavk ter je zatrjeval, da je krivdo na stavkah iskati vse drugje. Glede obdolžitve o drugih velikih poverjenjih, je zatrdil, da mu čast ne dopušča, odgovarjati na take obdolžitve. (Pohvala).

Na to se je potrdilo poročilo in račun. Vit. Dimmer je bil se 1815 glasovi zopet voljen v upravni svet. V nadzorništvu pa so bili zopet voljeni vit. Artelli, kom. Fano, Karol Guttman in vitez Raf. Luzzatto; namestniki kom. Burgstaller Bidisobini in grof Sordina.

Nadalje se je amortiziralo sledeče vrste posojil: Posojilo 1881 gold. 5000, 24, 23,

195, 211, 105, 294, 152, 115, 58, 251. Posojilo 1882 gold. 5000, 201, 152, 47, 109, 268, 54, 141, 151, 250, 238. Posojilo 1884 gold. 5000, 50, 221, 240, 17, 258, 137, 189, 16, 212. Posojilo 1887 gold. 10.000, 267, 145, 209, 176, 62, 80, 233.

Brzjavna poročila.

Francoska komora.

PARIZ 1. (B) Komora se je sešla v prvo sejo novega zasedanja ter je izvolila Leona Burgeis provizoričnim predsednikom.

Nagla smrt škofa.

BUDIMPEŠTA 1. (B) Grško-katoliškega škofa v Velikem Varadinu, Pavela, je zadela kap in je isti kmalu na to umrl.

Štrajki.

BADOJOZ 2. (B) Štrajkujoči železniški uslužbenci so napadli včeraj orožništvo, ker je isto zaprlo tri njihove tovarise. Prišlo je do občega spopada v katerem so tudi streljali. Dva kmeta in jeden orožnik so bili ranjeni. — Orožništvo je končno zaprlo 36 oseb.

BARCELONA 2. (B) Večina delavcev v elektrarni, ki preskrblja mesto z lučjo, je stopila v štrajk.

Mir v južni Afriki.

LONDON 2. (B.) Jutranji listi razpravljajo o sklepu miru ter izrekajo hvalo toliko Burom, kolikor angležkim vojakom. Standard imenuje Bure najhrabrejšega sovražnika, ki so ga imele kedaj proti sebi britske in kolonijalne čete. »Morning Post« označa kakor srečen pripetljaj, da bo kralj kronan v času, ko je država, katero vlada, močnejša nego kedaj.

»Daily News« pravijo, da je sedaj vršiti večjo nalogo, nego je vojna, donesti namreč slogo in blaginjo v razdejano deželo ter dokazati Burom, da se zna Anglija tudi v miru odlikovati, kakor v vojni. »Daily Telegraph« pravi, da je bila nevarnost, v katero je zašla Anglija in jo premagala, smrtna.

LONDON 2. (B) Ko je dospela va-t. da je sklenjen mir, se je valila neštevilna množica po ulicah, prepevajoča patrijotične pesmi ves večer. V vseh zvonikih so zvonili. Navdušenje je splošno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarov v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo doneseno. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGA:
Via Teza, Piazza Rosario št. 2
vokal (solsko poslopje)
Via Limitana in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor: tapečarij, vzrac in shk. Iz-
viruje naročbe tudi po posrednih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CRNIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na par obrod
ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Naznanilo in zahvala.

Podpisana potrdim sreem javlja prijateljem in znancem, da je vsevečni izvolil poklicati k sebi našega nepozabnega sina oziroma brata

Cirila

Ob enem izrekamo iskreno zahvalo vsem onim, ki so nam ob ti tužni priliki izjavili svoje sožalje, onim, ki so poklonili etelie na oder blagemu pokojniku, kakor tudi onim, ki so spremili pokojnika k večnemu počitku.

Vrdela, dne 30. maja 1902.

Rodbina Godina.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 glđ. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1. priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta ahajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladničarna
sveži kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vaprejša tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkošne praznike in birno; obleke za moške od glđ. 6.50 do 24, za dečke od glđ. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od glđ. 3 do 8, suknene hlače od glđ. 1.80 do 4, volnene goldinarje 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od glđ. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od glđ. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od glđ. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moških (zlojdeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od glđ. 1.30 do 2.
Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce glđ. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljše izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naznanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: refošk črn po 28 novč., bela rebula iz Brd po 28 novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje.
Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena, vdobi 100 glđ. nagrade.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— **Kožuhar in izdelovalec kap** —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Svetovni čudež.

400 komadov

za sama 2 glđ. 10 novč.

1 krasna pozlač. ura s 3 letnim jamstvom ter pozlačeno verigo; 1 najboljša novčarka iz usaja; 1 krasen prstan za gospode z imit. biserom; 1 najfin. žepni nož; 1 kravatna špila z imit. biserom; 1 garnit. double-gumbov za manšete in srajce; 5 krasnih komadov za zabavo, ki povzročajo veliko smešnost; 1 par pisalnih lončkov iz niklja; 25 krasnih predmetov za korespondenco; 1 eleg. pariška broša za dame; 1 par gumbov se sim. briljantov (jak. prevrtljivi) in še 400 raznih predmetov, ki so doma zelo potrebni z uro vred, ki je sama toliko vredna, pošilja po povzetju za samo 2 glđ. 10 novč. nekoliko časa

Dunajska velika filijala.

Aleks. Jungerwith,

Krakovo št. 432.

Kar ne ugađa denar nazaj.

Natalija Truden

je včeraj preminola ob 11 1/2 uri predpoludne po dolgem trpljenju in previdjena se sv. zakramenti za umirajoče. Podpisani, strti po globoki žalosti svoji, javljajo tudi v imenu družih sorodnikov to nenadomestno izgubo vsem prijateljem in znancem.

Pogreb zemskih ostankov oboževane pokojnice se bo vršil jutri, v torek, ob 9. uri predpoludne, in sicer pojde spreved od lastne vile v Barkovljah naravnost na pokopališče pri sv. Ani.

Barkovlje, dne 1. junija 1902.

Mihael Truden, soprog.

Anton, Dr. Mihael, Darinka por. Bogdanovič, otroci.

Mici, Linči, sinahi.

Natalija Truden, Matilda Truden, Aleksander Truden in Bogdan Bogdanovič, unuki.

Prosi se, naj se opustijo sožaljni obiski in naj se opusti doposiljanje cvetja in vencev.

Ta objava služi kakor direktno obveščanje.

ZAVOD ZIMOLO, Corso 41.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Spoštovane slovenske gospodinje!
Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo
cikorijo.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej „Antico Gobbo“ Via dello Scoglio.

(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporoča I. vrste istrska, vipavska in dalmatinska vina, refošk, kraški teran, Opolo, prosekar, nadalje Dreherjevo pivo, Plzensko in Spaten v botiljkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena. Kroglijašče. Svojim rojakom se tople pipo-roča

Fran Benčič, krčmar.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, žensko in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno vsakovrstno obuvalo ter sprejema naročbe na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Paglianovo mazilo (sirup)

za osveženje in čiščenje krvi

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenemu vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnam.

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po koji ima tvrdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsakomur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob jednem prisodil tvrdki vse sodne troške in odvetniške troške provzročene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim Pagliano ter hranimo njegove izvirne recepte, s kojimi se je dokazala resnica. Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pristojnemu sodišču.

Pozivljamo vsakogar, da prekliče; to zadošča v dokaz resnice, koje smo vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih špekulantov. Zgoraj označene listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrdka nima družice. Napolj 4, Calata S. Marco.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljši in trpežao pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence

Za obilne naročbe se tople priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v smislu gesla: Svoji k svojim!

V najem se odda

hiša z dvema stanovanji in vrtom v Rojanu. Natančneje se poizve v našem uredništvu.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Črna istrska . . . „ „ 36 „

Istrski refošk . . . „ „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr. črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni. Josip Furlan, lastnik.

Srečkanje NEPREKLICNO 19. junija 1902.

Loterija gledaliških igralcev (glumačev)

1 glavni dobiček po	50000 K
1 „ „ „	5000 „
1 „ „ „	3000 „
2 glavna dobitka „	2000 „
5 dobitkov „	1000 „
10 „ „ „	500 „
20 „ „ „	200 „
60 „ „ „	100 „
100 „ „ „	50 „
300 „ „ „	20 „
3500 „ „ „	10 „

Srečke po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandi & Co., Ign. Neumann, Mercurio Triestino, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev s 10% odbitkom v gotovem denarju.